

Holbæk kirkegårde i Skt. Nikolai Sogn

Overordnede mål

De tre kirkegårde i Skt. Nikolai Sogn:

Skt. Nikolai Kirkegård er byens ældste kirkegård fra 1860. Den ligger i umiddelbar nærhed af Skt. Nikolai kirke og lige midt i byen. Kirkegården er stadig i funktion med både kistebegravelser og urnenedsættelser. Den indeholder mange bevaringsværdige og historiske grave, og har mange interessante og tidstypiske gravsten. Kirkegården fortæller byens historie og bag mange gravmonumenter ligger både personlige og historiske fortællinger. Der er flere skulpturer og gravminder af kendte danske billedhuggere. Her kan nævnes "Morgenrøden" af Niels Hansen Jacobsen.

Mange anvender denne gamle kirkegård som park, et åndehul midt i byen med bænke, blomster og fuglesang. Man går gennem kirkegården fra og til ærinder i byen.

Østre Kirkegård er taget i brug i 1924. Det er den assisterende kirkegård til Skt. Nikolai kirkegård. Den ligger i østbyen omgivet af almindelig beboelse, villakvarterer, rækkehuse og så Holbæk Stadion, tennisklubben og på den anden side Holbæk Kasserne. Østre Kirkegård er den typiske danske kirkegård med hække og mange gange, alleer og små rum. Det kan nævnes at der er en række tyskergrave fra anden verdenskrig. Også to engelske soldater fra samme tidspunkt er begravet her. Der er en mindre katolsk afdeling markeret med et stort krucifiks. Østre Kapel er med til at danne symetrien i havearkitekt Emil Bøttingers plan. Kapellet er bygget af den navnkundige arkitekt Marius Pedersen i 1926. Det anvendes ikke på nuværende tidspunkt, men der er planer om at gøre kapellet til udstillingshus for religiøs kunst.

Østre Kirkegård har en birkeplæne med gravsten, der ligger fladt i græsset. Udfra de mange buketter, der altid pryder dette område, er det et velbesøgt sted. På Østre Kirkegård er der mange fine og sjældne vækster. Her skal nævnes duetræet, tulipantræet og Adams Guldregn.

Naturkirkegården er den nyeste fra 2001. Den repræsenterer den nyeste kirkegårdskultur. Den ligger op til Østre Kirkegård med Margrethe-Kapellet og kirkegårdsadministrationen. Her råder naturen og gravpladserne er tilpasset naturen. Det er særligt karakteristisk for Naturkirkegården, at der er mange skulpturer, som alle har et kristent element og er pejlemærker for de forskellige områder.

Naturkirkegården, som er skabt af landskabsarkitekt Charlotte Skibsted, rummer kun urnegrave. Der er mange forskellige typer for urnegrave, den mere anonyme kan være en grav i græsset uden nogen markering, det kan være en stor smuk natursten med navn på, eller en navneplade i græsset midt mellem tusindvis af liljer. Fælles for alle gælder det, at når der skal udvælges et gravsted, skal den eller de efterladte ud på Naturkirkegården og se stedet. Naturkirkegården er blevet et naturligt mål for mange borgere i Holbæk, når spadseretures vælges. Der er et utal af rundvisninger hver eneste sommer og derfor er der også en guide, en lille pjece, der fortæller om denne helt specielle kirkegård.

Sammenfattende om kirkegårdene

Der er tre kirkekårde med hver sit præg. Det er et mål at bevare forskelligheden og det særpræg, der kendetegner forskellige tidsperioder i dansk kirkegårds-kultur. Skt. Nikolai kirkegård har mange hjemfaldne grave, men man har valgt at bevare gravene, for at kirkegårdens helhedsindtryk forbliver intakt. Hvis der bliver brug for gravpladser, kan disse hjemfaldne gravsteder ophøre og nye kan anlægges. Der har været flere familier, der har tilbage købt deres familie-gravsted. Østre kirkegård kan med de forskellige afdelinger opfylde ønsker om gravpladser fra en bredere kreds. Endelig er der på naturkirkegården en forventning om at der etableres gravpladser i skovlignende arealer. Der har været et langt større behov for grave end forventet, der må derfor løbende etableres nye gravområder i takt med behovet.

Kirkegårdenes overordnede mål

Kirkegårdene skal altid stille et varieret udbud af begravelsespladser til rådighed for sognets borgere. Det gælder både til urnebegravelser og til kistebegravelser. Indretningen af kirkegårdene skal kunne tilpasses skiftende tiders begravelsesformer på en smuk og harmonisk måde, uden at det går ud over kirkegårdenes overordnede plan.

Alle tre kirkegårde skal give mulighed for roligt ophold, for sorg, fordybelse, glæde og fortrøstning.

Kirkegårdene har i stigende grad en rekreativ funktion i lokalområderne, og de er en del af den grønne og økologiske ideologi, som også kirken repræsenterer. Kirkegårdene skal have et harmonisk udtryk, men gerne med variation af spændende træer, buske og blomster og med stor oplevelsesrigdom.

Kirkegårdene skal være frodige og havelignende anlæg, hvor oplevelsen af have, traditionens mangfoldighed og karakterfulde virkninger er målet.

Kunsten indgår som et naturligt element på kirkegårdene. Fine gamle gravminder i form af skulpturer bevares for eftertiden. Nye kunstneriske elementer tilføjes, hvor det er naturligt. Kunstens kristne udtryk på kirkegården i form af symboler og figurer indgår helt naturligt.

Kirkegårdene skal være velholdte. Der skal tages hensyn til pleje og regelmæssig udskiftning af træer og buske, så man har fremtiden med sig. Der lægges også vægt på den økologiske balance i naturen, således at dyrelivet har gode livsvilkår.

Alle tre kirkegårde skal have gode adgangsforhold, mange bænke og grønne rum. Der skal være et ensartede design og en god kvalitet i kirkegårdenes interiør.

Holbæk Kirkegårde er begravelsesmyndighed for alle i kommunen. Der er derfor reserveret et areal, der kan benyttes til muslimsk gravplads, hvis der bliver behov for det.

Skt. Nikolai Sogns menighedsråd – den 14. august 2010